

Delårsrapport januari-september 2009

Sammanfattning

Nedgången i världskonjunkturen har fått stora återverkningar på Sjöfartsverkets ekonomi. Den minskning av avgiftspliktiga godsvolymer som inleddes under fjärde kvartalet 2008 har fortsatt under 2009 och uppgår per september till drygt 15 procent jämfört med föregående år. Samtidigt har antalet lotsningar minskat med drygt 12 procent under samma period. Den minskning i avgiftsintäkter volymnedgången medför är en starkt bidragande orsak till att Sjöfartsverket för helåret 2009 räknar med att rörelseresultatet blir en förlust på 244 mkr. Ytterligare faktorer som påverkar resultatet i negativ riktning är minskade anslag för åtaganden som inte ska belasta handelssjöfarten, kraftigt ökade kostnader för pensionsskulden, samt ökade kostnader för helikopterberedskap. Dessutom har det besvärligare isläget i Bottenviken under vintern medfört ökade kostnader för isbrytningen. Sjöfartsinspektionens övergång till Transportstyrelsen är ytterligare en faktor som har fått negativa konsekvenser för resultatet, som åtminstone inte på kort sikt kan elimineras. Sammantaget innebär detta att Sjöfartsverket står inför en mycket stor ekonomisk utmaning. Det sedan tidigare pågående effektiviseringsarbetet har intensifierats och ett antal nya projekt har tillkommit, i syfte att ytterligare rationalisera verksamheten. Den samlade effekten av hittills identifierade effektiviserings- och besparingsprojekt beräknas uppgå till omkring 80 miljoner kr på årsbasis. Under september månad lades varsel om uppsägning omfattande ett tjugotal tjänster inom administration och lotsbeställning. Ytterligare varsel kan förväntas under hösten.

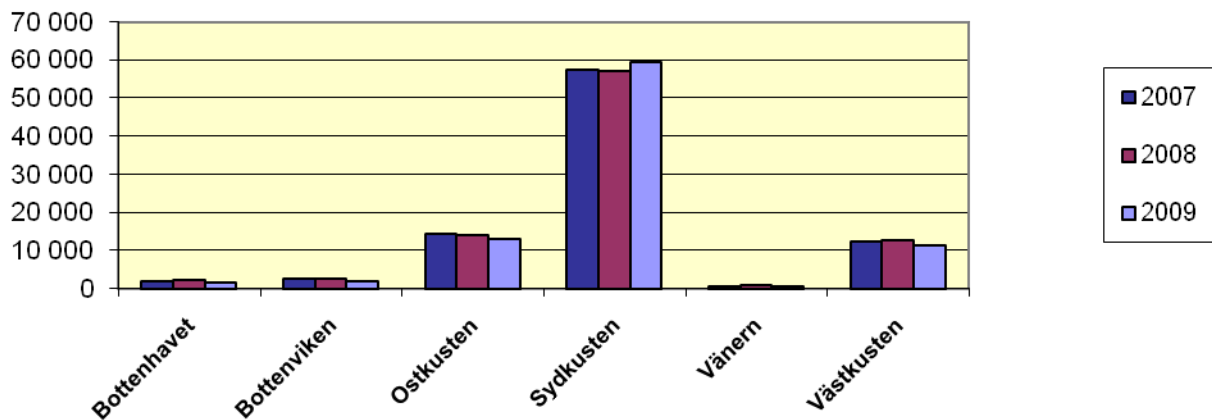
Sjöfartsavgifterna

Sjöfartsavgifterna innefattar farledsavgifter och lotsavgifter, vilka betalas av handelssjöfarten. Farledsavgifterna, som uppgår till cirka 50 procent av verkets totala omsättning, tas ut av fartyg som lastar/lossar gods eller lämnar/hämtar passagerare i svensk hamn. Undantag finns för mindre fartyg och för transporter inom området Göteborg/Brofjorden - Väneren. Avgiften är tvådelad och baseras på fartygens storlek och mängden lastat/lossat gods. Lotsavgifter tas ut vid utnyttjandet av tjänsten och baseras på fartygets storlek och lotsad tid.

Sjötrafiken

Antalet anlöp under perioden räknat i tusental uppgår till 88,7 (89,9) vilket innebär att antalet anlöp har minskat med cirka 1 procent jämfört med fjolåret. Lastfartygen svarar för 17,4 (20,9) och färjorna för 71,3 (69,0) anlöp. Ökningen av färjetrafiken avser till sin helhet sydkusten, medan färjeanlöpen vid övriga områden har minskat. Anlöpen fördelar sig på sjötrafikområden enligt följande diagram.

Antal anlöp per sjötrafikområde januari - september

Det stora antalet anlöp på Sydkusten avser de omfattande färjeförbindelserna som finns där. Även Ostkusten och till viss del Västkusten har större inslag av färjetrafik.

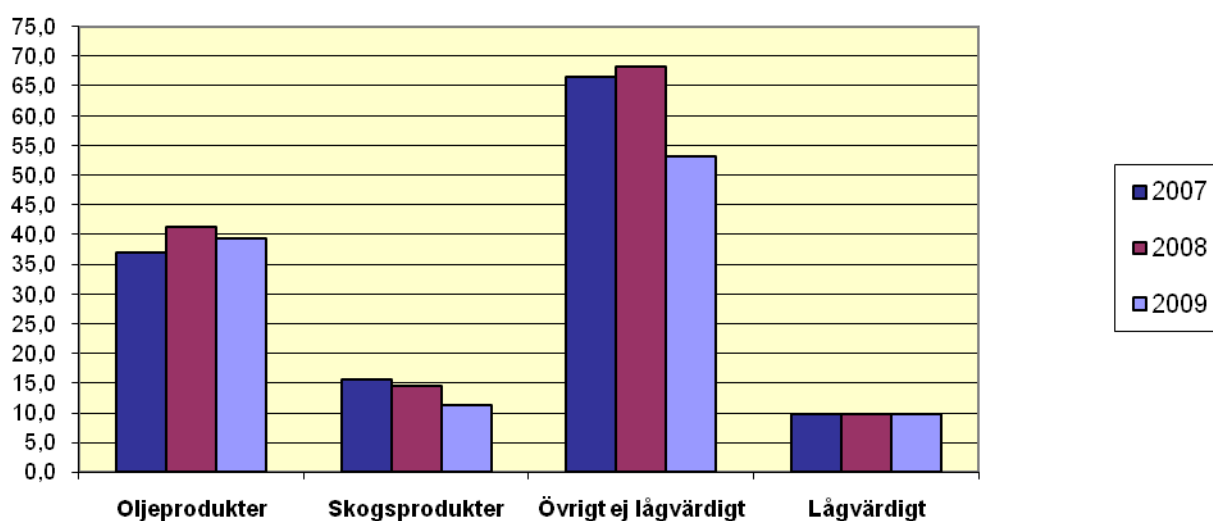
Antalet passagerare till Sverige var 10,9 (11,4) milj. och antalet passagerare inom Sverige 1,4 (1,4) milj.

Vid utgången av perioden innehade 664 (670) lastfartyg och 40 (43) färjor så kallat svavelintyg för reduktion av farledsavgiften. Debiterade farledsavgifter baserade på fartygens storlek uppgick totalt till 388,4 (407,4) mkr för perioden.

	Jan-September 2009, tkr	Jan-September 2008, tkr	Jan-Dec 2008, tkr
Lastfartyg	209 479	219 568	298 510
Färjor	189 624	197 711	255 953
Summa	399 103	417 279	554 463
Rabatter m.m.	-10 746	-9 929	-15 368
Totalt	388 357	407 350	539 095

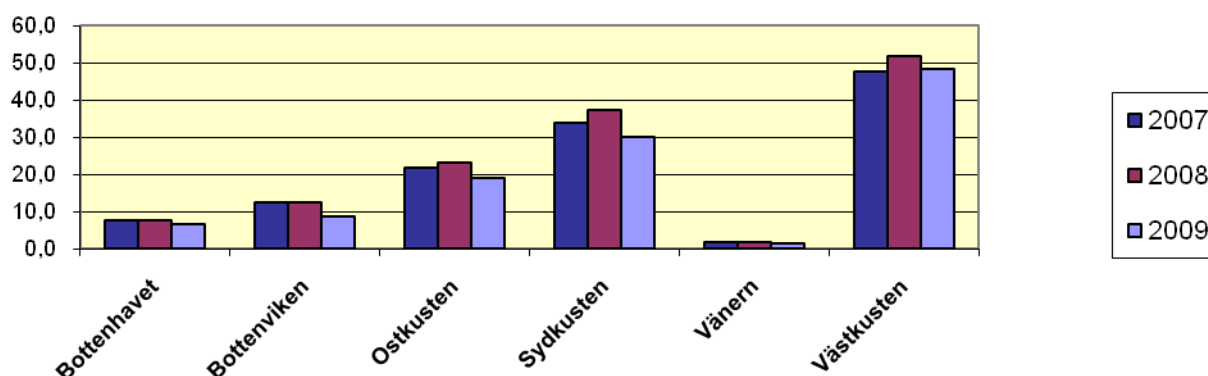
Under perioden januari – september 2009 transporterades i utrikes sjöfart 103,3 (121,1) milj. ton gods. Det med lastfartyg i utrikes trafik lastade och lossade godset uppgick till 81,7 (93,9) milj. ton och med färjor till 21,6 (27,2) milj. ton. Det i inrikes trafik lastade godset, exklusive transporter inom området Göteborg - Vänern, uppgick till 5,9 (8,4) milj. ton med lastfartyg och 0,4 (0,5) milj. ton med färjor. Avgiftspliktiga bilar och husvagnar uppgår till 3,8 (3,9) milj. ton. Totalt uppgår det avgiftspliktiga godset till 113,5 (133,9) milj. ton vilket innebär en minskning med 20,4 milj. ton, eller 15 procent, jämfört med motsvarande period föregående år. Samtliga godsslag har minskat. I volym räknat står övrigt gods som inte är lågvärdigt för den största nedgången med 15 milj. ton (22 procent).

Avgiftspliktigt gods januari - september, milj ton

Godsmängderna har minskat på samtliga trafikområden. Sydkusten står för den största nedgången med 7,3 miljoner ton, medan Ostkusten har tappat 4,3 miljoner ton och Bottenviken 3,9 miljoner ton. Den procentuella nedgången är störst i Bottenviken med 32 procent och Vänern med 22 procent.

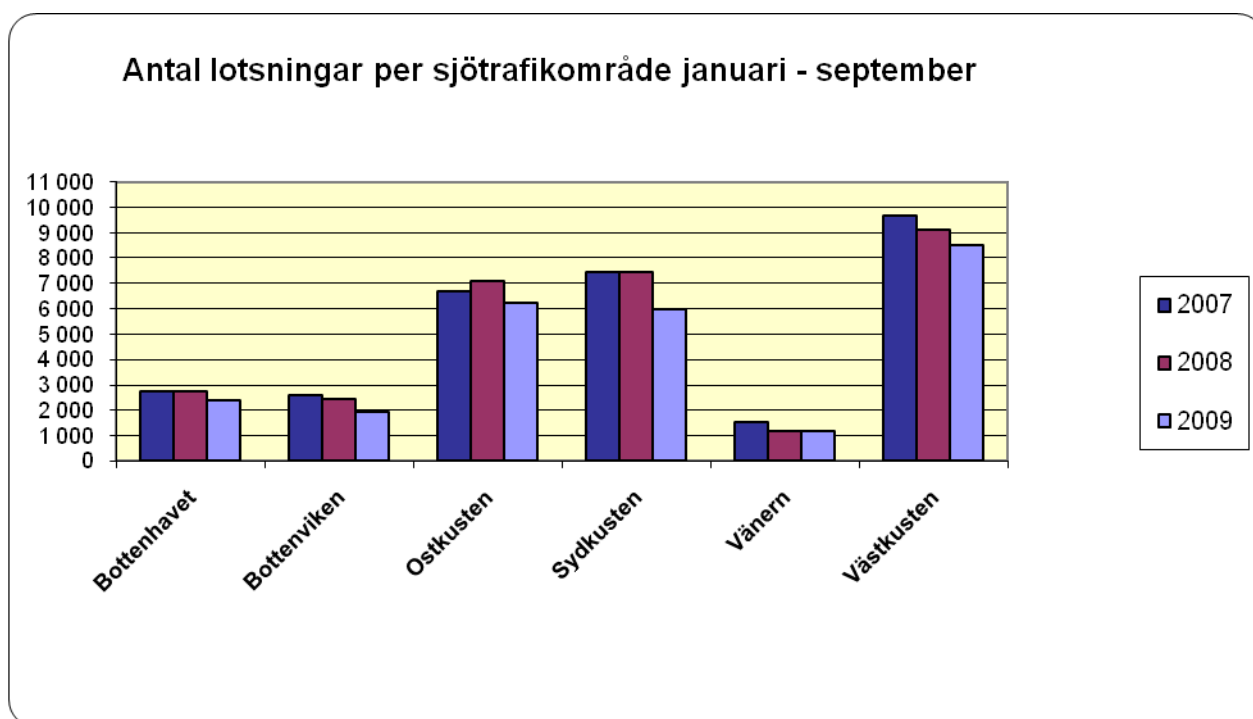
Avgiftspliktigt gods per sjötrafikområde januari - september, milj ton

Debiterade farledsavgifter baserade på godset uppgick totalt till 316,9 (376,1) mkr för perioden. Av minskningen förklaras 6,9 mkr av den sänkning av avgiften som genomfördes 1 april 2008 och 53,7 mkr av minskade godsvolymer, medan lämnade rabatter har minskat med 1,4 mkr.

	Jan-September 2009, tkr	Jan-September 2008, tkr	Jan-Dec 2008, tkr
Lastfartyg	254 221	295 825	394 581
Färjor	79 353	98 326	124 757
Summa	333 574	394 151	519 338
Rabatter m.m.	-16 652	-18 100	-23 797
Totalt	316 922	376 051	495 541

Lotsavgifterna uppgår till 282,4 mkr och är således i nivå med motsvarande period 2008. Noteras ska dock att lotsavgiften höjdes med 10 procent i genomsnitt per 1 januari 2009 och den faktiska nedgången uppgår därmed till närmare 28 mkr. Under perioden uppgick antalet lotsningar till 26 274, att jämföra med 30 021 motsvarande period föregående år. Det innebär en minskning med 3 747 lotsningar eller 12 procent. Periodens lotsningar fördelar sig på sjötrafikområden enligt följande diagram.

Antalet lotsningar har minskat på samtliga trafikområden. Störst är minskningen på Sydkusten med 1 482 lotsningar (20 procent). Den procentuellt sett lägsta nedgången står Västkusten för med knappt 4 procent.

Resultatet

Omsättningen för perioden uppgår till 1 248 (1 511) mkr. Den övervägande delen av minskningen förklaras av minskade intäkter från sjöfartsavgifter med cirka 192 mkr. Minskningen är delvis en effekt av att 114 mkr har överförts till den nya myndigheten Transportstyrelsen, för delfinansiering av Sjöfartsavdelningen som fram till årsskiftet inrymdes i Sjöfartsverket under benämningen Sjöfartsinspektionen. Samtidigt har den nedgång i såväl avgiftspliktiga godsvolymer som antalet anlöp som har präglat året inneburit en minskning i avgiftsnivåerna med drygt 71 mkr jämfört med föregående år. Den sänkning av den godsbaseade delen av farledsavgiften som genomfördes 1 april 2008 har påverkat årets intäkter med knappt 7 mkr. Den sammanlagda effekten av nedgång i trafiken uppgår per september till cirka 100 mkr.

Även anslagsintäkterna har minskat jämfört med föregående år. Anslagsposter som avser åtaganden som inte ska bekostas av handelssjöfarten har minskats med 45 mkr, samtidigt som anslagsposter för

Sjöfartsregistret och Sjösäkerhetsrådet om sammanlagt 10,5 mkr har omdisponerats till Transportstyrelsen. Övriga intäkter har minskat med 16 mkr, som främst avser uthyrning av isbrytare. För helåret 2009 beräknas omsättningen uppgå till 1 647 mkr, vilket är en minskning med 335 mkr jämfört med föregående år. Den förväntade minskningen av sjöfartsavgifterna uppgår till 247 mkr, varav 152 mkr avser överföring av farledsavgifter till Transportstyrelsen och 7 mkr minskning till följd av prissänkningen föregående år. Effekten av lågkonjunkturen på farledsavgifterna beräknas till cirka 88 mkr. Lotsavgifterna beräknas trots den prishöjning om i genomsnitt 10 procent som genomfördes 1 januari 2009, minska med 2 mkr till följd av nedgången i antal lotsningar, vilket betyder att konjunktoreffekten beräknas uppgå till cirka 40 mkr.

Minskningen av anslagsintäkter uppgår till 64 mkr för helåret, medan övriga rörelseintäkter beräknas minska med 22 mkr, vilket i första hand avser Sjöfartsinspektionens övergång till Transportstyrelsen.

Rörelsekostnaderna uppgår till 1 401 (1 355) mkr. Personalkostnaderna har minskat med 40 mkr, varav lönekostnaderna har minskat med 52 mkr och sociala kostnader har ökat med 19 mkr, medan övriga personalkostnader har minskat med 7 mkr. Av de minskade lönekostnaderna är 53 mkr en följd av Sjöfartsinspektionens övergång till Transportstyrelsen, medan lönerna i kvarvarande verksamheter har ökat med 1 mkr. Av de sociala kostnaderna avser 27 mkr minskade kostnader hänförliga till Sjöfartsinspektionen medan 46 mkr avser ökade sociala kostnader i den kvarvarande verksamheten, där pensionskostnaderna utgör den övervägande delen.

De övriga externa kostnaderna har ökat med 86 mkr, varav 31 mkr avser minskade kostnader för Sjöfartsinspektionen och 117 mkr avser ökade kostnader i de kvarvarande verksamheterna. Kostnadsökningen avser främst flyg- och sjöräddningshelikoptrarna där omförhandling av avtalen har medfört ökade kostnader, kostnader för extern sjömätning samt ökade kostnader för isbrytningen, till följd av besvärligare isförhållanden jämfört med föregående år.

För helåret 2009 beräknas rörelsekostnaderna uppgå till 1 891 mkr, vilket innebär en ökning jämfört med föregående år med 15 mkr. Personalkostnaderna beräknas minska med 53 mkr varav 121 mkr avser kostnader hänförliga till Sjöfartsinspektionen och 68 mkr avser ökade kostnader i den kvarvarande verksamheten. Av den beräknade kostnadsökningen i den kvarvarande verksamheten avser 7 mkr löner och 68 mkr sociala kostnader, där pensionskostnaderna utgör den övervägande delen, medan övriga personalkostnader beräknas minska 7 mkr. Övriga externa kostnader beräknas öka med 69 mkr. Sjöfartsinspektionens övergång till Transportstyrelsen har inneburit minskade övriga externa kostnader med 36 mkr och därmed uppgår kostnadsökningen i kvarvarande verksamheter till 105 mkr. Anledningen är ökade kostnader för flyg- och sjöräddningshelikoptrar, extern sjömätning, isbrytning och farledsunderhåll. Utöver detta beräknas en försämring av finansnettot med drygt 26 mkr, som är en direkt följd av minskade ränteintäkter på tillgodohavanden hos Riksgälden.

Resultatet före bokslutsdispositioner för kalenderåret 2009 beräknas bli en förlust om 287 mkr.

Investeringar, likviditet och finansiering

Till och med september uppgick investeringarna till 96 mkr. För helåret beräknas investeringarna uppgå till 153 mkr. Merparten av investeringarna under året avser farledsverksamheten. Finansiering av årets investeringar sker helt med egna medel.

Likviditeten uppgick per den 30 september till 616 mkr. Per den 31 december 2009 beräknas soliditeten uppgå till drygt 14 procent. Det av statsmakterna fastställda långsiktiga målet för soliditeten sänktes inför år 2009 från en tidigare nivå på lägst 30 procent, till 25 procent. Under åren 2002-2006 uppnådde Sjöfartsverket soliditetsmålet. Till följd av den upplösning av resultatutjämningsfonden om 377 mkr som gjordes år 2007 för att balansera den negativa resultatpåverkan som de ändrade beräkningsgrunderna avseende pensionsskulden gav upphov till, minskade soliditeten till knappt 22 procent. Med den resultatprognos som nu föreligger förväntas inte soliditetsmålet att kunna uppnås under överskådlig tid.

Anslagsredovisning per 2009-09-30, tkr

Anslagspost	Ingående överföringsbelopp	Tillförda medel	Omdisponeringar	Indragningar	Utfall	Utgående överföringsbelopp	Prognos 2009
36:6 Ersättning för fritidsbåtsändamål m.m.		143 308			-107 481	35 827	143 308
36:7 Ersättning för viss kanaltrafik m.m.		62 284			-46 713	15 571	62 284
36:5 Från EG-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	593	19 761		-129		20 225	0
Summa anslagsintäkter som är hänförliga till rörelsen under perioden	593	225 353		-129	-154 194	71 623	205 592

Anslagen 36:6 och 36:7 får lyftas kvartalsvis i förskott. Under perioden januari-september har 154,2 mkr lyfts avseende dessa anslag. Under perioden har 10 tkr redovisats mot inkomsttitel avseende stämpelskatt.

Sjöfartsverket har betalat 22 mkr avseende Sveriges bidrag till World Maritime University. Medlen förmedlas via Sjöfartsverket och redovisas som transferering, medan anslagsavräkning sker via Näringsdepartementet.

Periodens rörelseresultat fördelat på verksamhetsgrenar, tkr

Rörelsens intäkter	Farleder	Isbrytning Not 1	Sjögeografisk information	Sjötrafik- information	Lotsning	Sjöräddning	Sektor & myndighet	Gemensamt Not 2	Totalt
Farledsavgifter, brutto								388 357	388 357
Farledsavgifter, gods								202 919	202 919
Lotsavgifter					282 353				282 353
Anslag	59 850					82 875			142 725
Övriga externa intäkter	22 283	85 892	32 148	1 124	5 155	38 328	18 790		203 720
Summa rörelseintäkter	82 133	85 892	32 148	1 124	287 508	121 203	18 790	591 276	1 220 074
Direkta rörelsekostnader									
Personalkostnader	-82 849	-2 013	-27 521	-26 674	-264 607	-28 995	-33 242		-465 901
Övriga externa kostnader	-90 685	-198 133	-15 006	-7 006	-62 136	-208 652	-23 890		-605 508
Avskrivningar	-38 623	-19 419	-2 388	-2 793	-23 230	-602	-3 678		-90 733
Summa direkta rörelsekostnader	-212 157	-219 565	-44 915	-36 473	-349 973	-238 249	-60 810		-1 162 142
Resultat före indirekta rörelseposter	-130 024	-133 673	-12 767	-35 349	-62 465	-117 046	-42 020	591 276	57 932
Indirekta rörelseintäkter Not 3	6 369	277	2 492	1 662	13 708	1 385	1 800		27 693
Indirekta rörelsekostnader Not 3	-54 922	-2 388	-21 491	-14 328	-118 204	-11 940	-15 522		-238 795
Rörelseresultat	-178 577	-135 784	-31 766	-48 015	-166 961	-127 601	-55 742	591 276	-153 170

Not 1: Ingen särskild avgift utgår för isbrytningen, kostnaderna finansieras av farledsavgifterna. Övriga externa intäkter avseende isbrytningsverksamheten avser främst intäkter för uthyrning av isbrytare.

Not 2: Farledsavgifterna avser den samlade verksamheten och fördelas inte per verksamhetsgren.

Not 3: De indirekta posterna avser intäkter och kostnader inom administrationen som fördelats med fördelningsnycklar.

RESULTATRÄKNING, tkr	Jan-Sept 2009	Jan-Sept 2008	Jan-Dec 2009	Jan-Dec 2008
Rörelsens intäkter	Utfall	Utfall	Prognos	Utfall
Farledsavgifter, fartyg	388 357	407 350	518 000	539 095
Farledsavgifter, gods	202 919	376 051	270 000	495 541
Lotsavgifter	282 353	281 999	372 000	374 306
Anslag	154 194	209 810	205 592	269 682
Övriga externa intäkter	219 944	235 903	281 754	303 923
Summa rörelseintäkter	1 247 767	1 511 113	1 647 346	1 982 547
Rörelsens kostnader				
Personalkostnader	-620 215	-660 617	-838 479	-891 381
Övriga externa kostnader	-675 865	-589 622	-912 080	-843 024
Avskrivningar	-104 857	-104 329	-140 331	-141 194
Summa rörelsekostnader	-1 400 937	-1 354 568	-1 890 890	-1 875 599
Rörelseresultat	-153 170	156 545	-243 544	106 948
Transfereringar				
Anslagsintäkter	21 996	15 274	21 996	15 274
Externa kostnader	-21 996	-15 274	-21 996	-15 274
Summa transfereringar	0	0	0	0
Resultat från finansiella investeringar				
Finansiella intäkter	4 119	22 523	4 522	30 139
Finansiella kostnader	-36 192	-34 364	-48 113	-47 211
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-185 243	144 704	-287 135	89 876
Bokslutsdispositioner	-	-	-	-58 000
Resultat före skatt	-185 243	144 704	-287 135	31 876
Skattemotsvarighet	-	40 517	-	-8 925
PERIODENS RESULTAT	-185 243	104 187	-287 135	22 951
BALANSRÄKNING, tkr	September	September	December	December
<u>TILLGÅNGAR</u>	2009	2008	2009	2008
	Utfall	Utfall	Prognos	Utfall
Anläggningstillgångar				
<u>Immateriella anläggningstillgångar</u>				
Licenser och köpta programvaror	9 396	9 888	13 516	12 348
Egenutvecklade datasystem	4 765	22 549	16 216	24 399
Pågående nyanläggningar	8 571	6 148	3 000	3 168
Summa immateriella anläggningstillgångar	22 732	38 585	32 732	39 915
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>				
Skepp	478 141	445 080	537 407	504 539
Inventarier, verktyg och installationer	126 064	131 481	130 906	145 499
Byggnader, mark och annan fast egendom	974 754	1 002 053	1 043 446	1 005 432
Pågående anläggningar	140 719	139 823	20 000	79 056
Summa materiella anläggningstillgångar	1 719 678	1 718 437	1 731 759	1 734 526

	September 2009 Utfall	September 2008 Utfall	December 2009 Prognos	December 2008 Utfall
Finansiella anläggningstillgångar				
Andra långfristiga fordringar	69 736	82 359	66 617	79 240
Summa anläggningstillgångar	1 812 146	1 839 381	1 831 108	1 853 681
Omsättningstillgångar				
Varulager m.m.	40 946	48 464	50 000	71 033
Kundfordringar	200 917	171 064	170 000	175 256
Fordringar på statsverkets Checkräkning				
Övriga fordringar	24 627	19 665	35 000	66 166
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	128 598	131 012	100 000	108 151
Tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	585 575	708 999	535 000	654 384
Kassa, bank och plusgiro	30 325	14 331	15 000	54 168
Summa omsättningstillgångar	1 010 988	1 093 535	905 000	1 129 158
SUMMA TILLGÅNGAR	2 823 134	2 932 916	2 736 108	2 982 839
<u>EGET KAPITAL OCH SKULDER</u>				
Bundet eget kapital				
Statskapital	446 112	446 112	446 112	446 112
Summa bundet eget kapital	446 112	446 112	446 112	446 112
Fritt eget kapital				
Resultatutjämningsfond	81 914	23 914	81 914	81 914
Balanserat resultat	168 586	145 636	160 937	145 636
ÅRETS RESULTAT	-185 243	104 187	-287 135	22 951
Summa fritt eget kapital	65 257	273 737	-44 284	250 501
Summa eget kapital	511 369	719 849	401 828	696 613
Avsättningar, räntebärande				
Avsatt till pensioner	2 042 639	1 946 607	2 060 873	1 958 651
Summa räntebärande avsättningar	2 042 639	1 946 607	2 060 873	1 958 651
Kortfristiga icke räntebärande skulder				
Leverantörsskulder	66 563	57 883	58 407	78 207
Skatteskulder	8 925	40 517	-	8 925
Övriga skulder	27 600	36 789	55 000	59 032
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	166 038	131 271	160 000	181 411
Summa kortfristiga icke räntebärande skulder	269 126	266 460	273 407	327 575
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 823 134	2 932 916	2 736 108	2 982 839
Poster inom linjen				
Antastbara pensionsförpliktelser	96 430	98 103	96 430	97 907
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga	Inga	Inga
Ställda säkerheter	Inga	Inga	Inga	Inga

FINANSIERINGSANALYS, tkr	September 2009	September 2008	December 2009	December 2008
RÖRELSEN	Utfall	Utfall	Prognos	Utfall
Periodens resultat före avskrivningar	-48 313	260 874	-103 213	248 142
Realisationsvinster	-5 741	-5 097	-5 741	-6 002
Realisationsförluster	342	130	444	2 067
Finansiella intäkter	4 119	22 523	4 522	30 139
Finansiella kostnader	-36 192	-34 364	-48 113	-47 211
Skattemotsvarighet	-	-40 517	-	-8 925
Kassaflöde före förändringar i rörelsekapital och investeringar	-85 785	203 549	-152 101	218 210
Förändring av varulager	30 086	-5 439	21 033	-28 008
Förändring av kortfristiga fordringar	-4 569	-9 771	44 573	-37 603
Förändring av kortfristiga skulder	-58 449	-71 700	-54 168	-10 585
Kassaflöde före investeringar	-118 717	116 639	-140 663	142 014
INVESTERINGAR				
Investeringar i anläggningstillgångar	-95 205	-92 652	-152 862	-151 787
Försäljning av anläggningstillgångar	27 778	5 922	27 778	9 741
Nettoinvesteringar i rörelsen	-67 427	-86 730	-125 084	-142 046
Kassaflöde efter investeringar	-186 144	29 909	-265 747	-32
FINANSIERING				
Förändring av långfristiga fordringar	9 504	9 256	12 623	12 375
Förändring av pensionsskuld	83 988	50 756	102 222	62 800
Utdelning till staten			-7 650	
PERIODENS INBETALNINGSÖVERSKOTT	-92 652	89 921	-158 552	75 143
LIKVIDITETFÖRÄNDRING				
Likvida medel vid periodens början	708 552	633 409	708 552	633 409
Likvida medel vid periodens slut	615 900	723 330	550 000	708 552
FÖRÄNDRING I LIKVIDA MEDEL	-92 652	89 921	-158 552	75 143

Flerårsöversikt och nyckeltal

Resultaträkning, mkr	2009	2008	2007	2006	2005
	Prognos	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
Trafikintäkter	1 160,0	1 408,9	1 377,5	1 315,9	1 292,6
Övriga externa intäkter	487,3	573,6	441,3	330,9	296,3
Summa rörelseintäkter	1 647,3	1 982,5	1 818,8	1 646,8	1 588,9
Externa kostnader	-1 750,5	-1 734,3	-1 792,5	-1 462,3	-1 331,9
Avskrivningar	-140,3	-141,2	-133,2	-125,1	-116,5
Summa rörelsekostnader	-1 890,8	-1 875,5	-1 925,7	-1 587,4	-1 448,4
Rörelseresultat	-243,5	107,0	-106,9	59,4	140,5
Resultat från finansiella investeringar					
Finansiella intäkter och kostnader	-43,6	-17,1	-269,6	-21,2	-20,4
Rörelseresultat efter finansiella poster	-287,1	89,9	-376,5	38,2	120,1
Bokslutsdispositioner	0	-58,0	376,5	0	-60,0
Resultat före skattemotsvarighet	-287,1	31,9	0	38,2	60,1
Skattemotsvarighet	0	-8,9	0	-10,7	-16,8
Periodens resultat	-287,1	23,0	0	27,5	43,3

Balansräkning i sammandrag, mkr

	2009-12-31	2008-12-31	2007-12-31	2006-12-31	2005-12-31
	Prognos	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	1 831,1	1 853,7	1 861,3	1 794,3	1 772,9
Omsättningstillgångar	905,0	1 129,1	988,4	1 021,3	969,2
Summa tillgångar	2 736,1	2 982,8	2 849,7	2 815,6	2 742,1
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	401,8	696,6	615,7	996,0	983,0
Avsättningar	2 060,9	1 958,6	1 895,8	1 459,9	1 424,8
Kortfristiga skulder, icke räntebärande	273,4	327,6	338,2	359,7	334,3
Summa eget kapital och skulder	2 736,1	2 982,8	2 849,7	2 815,6	2 742,1

	2009-12-31	2008-12-31	2007-12-31	2006-12-31	2005-12-31
	Prognos	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
Nyckeltal					
Kassalikviditet	312,7	323,0	279,5	269,9	277,2
Balanslikviditet	331,0	344,7	292,3	284,0	289,9
Sysselsatt kapital	2 559,0	2 583,4	2 483,7	2 431,9	2 341,4
Soliditet	14,7	23,4	21,6	35,4	35,8
Räntabilitet på sysselsatt kapital	Negativt	5,3	Negativt	3,1	6,5
Räntabilitet på EK efter skattemotsvarighet	Negativt	3,5	Negativt	2,8	4,6
Räntetäckningsgrad	Negativt	3,0	Negativt	2	5

ÅRSARBETSKRAFT

	2009	2008	2007	2006	2005
Män	800,0	916,7	892,2	892,6	906,1
Kvinnor	210,0	254,7	252,2	239,9	230,9
Total årsarbetskraft	1 010,0	1 171,4	1 144,4	1 132,5	1 137,0
Omsättning per anställd, tkr	1 631,0	1 692,4	1 589,3	1 454,2	1 397,4

Viktiga händelser

Lotsutredningens slutbetänkande ”Styra rätt! – Förslag om Sjöfartsverkets organisation” överlämnades till regeringen i maj 2008. I slutbetänkandet föreslogs bland annat att lotstransporter, drift- och underhåll av farleder samt sjömätning ska upphandlas i större utsträckning. Betänkandet innehöll också förslag på att andra intressenter ska erbjudas att överta de fritidsbåtsleder och kanaler för i huvudsak fritidsbåtar som Sjöfartsverket i dag ansvarar för. Sjöfartsverkets ansvar för drift och underhåll av farleder och kanaler ska inriktas på handelssjöfartens behov. Vidare föreslogs att flygräddningscentralen bildar en gemensam enhet med sjöräddningscentralen som inordnas i Sjöfartsverket, vilket regeringen sedermera fattade beslut om från och med den 1 januari 2009. Flera av förslagen i ”Styra rätt” har redan tidigare diskuterats i Sjöfartsverkets treårsplan. Under 2009 och kommande år planeras för försöksprojekt gällande extern upphandling av såväl lotstransporter som farledsunderhåll inom geografiskt lämpliga områden. Under 2009 fortgår även arbetet med att inordna flygräddningscentralen i Sjöfartsverket till en gemensam flyg- och sjöräddningscentral. Arbetet med överföring till andra intressenter av farleder som i huvudsak används av fritidsbåtstrafiken fortsätter parallellt med avvecklingen av fastigheter och sjösäkerhetsanordningar som saknar betydelse för handelssjöfarten.

Den 1 januari 2009 startade Transportstyrelsen sin verksamhet och därmed övergick Sjöfartsinspektionen från Sjöfartsverket till den nya myndigheten. Transportstyrelsen är en myndighet under Näringsdepartementet med ett samlat ansvar för normgivning, tillsyn, tillståndsgivning och registerhållning för alla trafikslag. Transportstyrelsen bildades genom att verksamheten vid Sjöfartsinspektionen, Järnvägsstyrelsen, Luftfartsstyrelsen, Vägtrafikinspektionen, Vägverkets Trafikregister samt Vägverkets normgivning och tillsynsverksamhet fördes samman till den nya myndigheten. Finansiering av sjöfartsfrågor i den nya myndigheten sker via sjöfartsavgifter varav den största delen kommer från farledsavgifterna. För att handelssjöfarten inte ska drabbas av ökade kostnader för Sjöfartsverket under 2009 över 152 mkr av den godsbaseade delen av farledsavgiften till Transportstyrelsen. Även anslagsposter om cirka 13 mkr avseende Sjöfartsregistret och Sjösäkerhetsrådet har omdisponerats till Transportstyrelsen. För Sjöfartsverkets del kommer överföringarna av medel att innebära en negativ resultatpåverkan som på kort sikt inte kan mötas av rationaliseringar.

Under hösten 2008 hemställde Sjöfartsverket till Finansdepartementet om att få lösa in den del av pensionsskulden för aktiva arbetstagare som övergår till Transportstyrelsen. Beloppet beräknas uppgå till drygt 140 mkr inklusive särskild löneskatt och ökar genom årliga indexeringar av skulden. Ärendet bereds i Finansdepartementet, som ännu inte har fattat beslut i frågan.

En höjning av lotsavgiften med i genomsnitt 10 procent genomfördes per den 1 januari 2009. Höjningen beräknades ge ett intäktsstillskott om cirka 35 mkr, vilket nu har reducerats till följd av nedgången i antalet lotsningar. Den sjunkande tillväxten i världsekonomin är bara en av de faktorer som förväntas påverka Sjöfartsverkets finansiella ställning under de kommande åren. Nedgången i konjunkturen antas vara av tillfällig karaktär och bedömningen är att viss återhämtning bör kunna ske under år 2010. Det finns dock andra faktorer som i stor utsträckning påverkar Sjöfartsverkets ekonomiska förutsättningar. Såväl kärnverksamheter som stödjande funktioner är därför föremål för omfattande rationaliseringar och effektiviseringar under kommande år.

I den så kallade Trafikverksutredningen, som överlämnades till regeringen i april 2009, lämnade utredaren förslag om bildandet av ett nytt trafikverk, med uppgiften att hålla samman och ansvara för planeringen för samtliga trafikslag, upphandlingen av drift och underhåll samt nybyggnad av vägar och järnvägar. Utredningen konstaterade att infrastrukturåtgärder inom sjöfarten har svårt att mötas upp av åtgärder inom väg och järnväg eftersom dessa investeringsplaner är fastlagda för lång tid framöver. Utredningen föreslog att delar av funktionen som sysslar med den långsiktiga planeringen

förs över till Trafikverket. Därutöver föreslogs även att utpekandet av sjöfartens riksintressen ska föras över till Trafikverket.

Sjöfartsverket har fått ett regeringsuppdrag att utreda det framtida ansvaret för att försörja statliga myndigheter och institutioner med forsknings- och undersökningsfartyg. Utredningen ska lämnas till regeringen i november 2009.

Vi intygar att delårsrapporten ger en rättvisande bild av verksamhetens kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 26 november 2009

Jan Sundling
Ordförande

Elizabeth Nyström
Vice ordförande

Jan-Olof Selén
Generaldirektör

Guy Ehrling

Ann Frisk

Lena Göthberg

Lars Johansson

Margareta Lützhöft

Eva Nypelius

Tapani Hoffrén

Göte Karlsson

Hans Fotmeijer

Denna delårsrapport har varit föremål för översiktlig granskning av Riksrevisionen.